

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 10Co/288/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1211209871
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ayše Pružinec - Erenová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1211209871.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ayše Pružinec Erenovej a členov senátu JUDr. Ľuboša Sádovského a JUDr. Romana Majerského v právnej veci žalobkyní: X/ A. Č., N.. XX. XX. XXXX, A. Q. Č.. XXX, X/ R. V., N.. XX. XX. XXXX, A. N. F.. P.. B. Č.. XXXX, R.Ý. V., žalobkyne 1/ a 2/ zastúpené advokátom: Mgr. Pavol Kiss, Štúrova ul. č. 20, Košice, proti žalovanej: V. M., N.. XX. XX. XXXX, A. V. L.. Č.. XX, A., zastúpená: JUDr. Jana Polakovičová, Studenohorská ul. č. 42, Bratislava, o vydanie dedičstva, na odvolanie žalobkyní 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 18. mája 2016, č. k. 13C/86/2011 - 417, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým uložil žalovanej povinnosť vydať žalobkyni 1/ dedičstvo nadobudnuté dedením po nebohej V.. Y. Š., N.. XX. XX. XXXX, D. F.P. XX. XX. XXXX, a to nehnuteľnosť o veľkosti podielu 1/3 zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, K. Ú. T., Y. A. J., Y. A. - V. Č. T., A. M. A., na V. L.. Č.. XX, B. Č. XXX, W. Č.. XXX/XX, Č.. XXX/XX, Č.. XXX/XX, M. V. L.. Č.. XX, X. W., A. Č.. XX, vrátane podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu v podiele 1974/100000, sumu 138,21 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne z dlžnej sumy od 23. 08. 2011 do zaplataenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku a ktorým žalobu žalobkyne 1/ v zostávajúcej časti zamietol z r u š u j e a v e c v r a c i a na ďalšie konanie.

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým žalobu žalobkyne 2/ zamietol, p o t v r d z u j e.

Žalovanej p r i z n á v a proti žalobkyni 2/ n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1.

Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť vydať žalobkyni 1/ dedičstvo nadobudnuté dedením po nebohej V.. Y. Š., N.. XX. XX. XXXX, D. F. XX. XX. XXXX, a to nehnuteľnosť o veľkosti podielu 1/3 zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, K. Ú. T., Y. A. J., Y. A. - V. Č. T., A. M. A., na V. L.. Č.. XX, B. Č. XXX, W. Č.. XXX/XX, Č.. XXX/XX, Č.. XXX/XX, M. V. L.. Č.. XX, X. W., A. Č.. XX, vrátane podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu v podiele 1974/100000, sumu 138,21 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne z dlžnej sumy od 23. 08. 2011 do zaplataenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, žalobu žalobkyne 1/ v zostávajúcej časti zamietol a zároveň zamietol aj žalobu žalobkyne 2/ s tým, že o trovách konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 485 ods. 1, § 475 ods. 1, 2, § 101, § 105 Občianskeho zákonníka a vecne čiastočnou dôvodnosťou žaloby žalobkyne 1/ ako dedičky po poručiteľke V.. Y. Š. v tretej dedičskej skupine popri žalovanej, nakoľko mal z vykonaného dokazovania

preukázané, že žalovaná spĺňala podmienky spolužijúcej osoby, keďže s ňou žila najmenej po dobu jedného roka pred jej smrťou v spoločnej domácnosti a z tohto dôvodu sa starala o spoločnú domácnosť a nedôvodnosťou žaloby žalobkyne 2/, nakoľko nie je dedičkou v tretej dedičskej skupine, ktorej by vzniklo originálne právo domáhať sa vydania dedičstva po poručiťelke. Poukázal na skutočnosť, že žalovaná je na základe osvedčenia o dedičstve vydaného notárkou JUDr. Ravlukovou v konaní pod sp. zn. 46D/311/2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23. 08. 2010, dedičkou po poručiťelke V. Y.X. Š., T. A., N.. XX. XX. XXXX, D.. XX. XX. XXXX, keď z obsahu osvedčenia o dedičstve vyplýva, že poručiťelka nezanechala závet ani listinu o vydedení a ako jediný dedič v tretej dedičskej skupine prichádza do úvahy žalovaná ako spolužijúca osoba. Uviedol, že v tretej dedičskej skupine okrem spolužijúcej osoby dedí aj poručiťelov súrodenec a ak jeho niet, jeho deti s tým, že v konaní mal preukázané, že žalobkyňa 1/ a pôvodný žalobca 2/ T. V., sú právnymi nástupcami - dcérou a synom nevlastného brata poručiťelky B. V.K., teda dedičmi v tretej dedičskej skupine, ktorí by v konaní o prejednaní dedičstva po poručiťelke boli oprávnení dediť spolu so žalovanou. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí poukázal na skutočnosť, že žalobcovia v konaní popierali dedičské právo žalovanej a domáhali sa vydania celého dedičstva, preto predmetom konania bolo aj preukazovanie skutočnosti, či žalovaná spĺňa podmienky spolužijúcej osoby podľa ust. § 475 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého dedičom v tretej dedičskej skupine sú tí, ktorí žili s poručiťelom najmenej po dobu jedného roka pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti, ktorí sa z tohto dôvodu starali o spoločnú domácnosť alebo boli odkázaní výživou na poručiťela, teda či žalovaná podľa dedičského práva nemala vôbec dedičstvo nadobudnúť alebo ho nemala nadobudnúť v takom rozsahu, v akom ho nadobudla. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalovaná spĺňala podmienky spolužijúcej osoby podľa § 475 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď po dobu jedného roka pred smrťou poručiťelky s ňou žila v spoločnej domácnosti a z tohto dôvodu sa starala o spoločnú domácnosť, najmä s ohľadom na skutočnosť, že poručiťelka mala so žalovanou zriadený spoločný účet, teda bola spolumahiteľkou finančných prostriedkov uložených na účte, ktoré boli používané aj na úhradu spoločných potrieb a žalovaná nemala iba dispozičné oprávnenie k účtu, ktoré by jej umožňovalo iba nakladať s finančnými prostriedkami účtu patriacimi poručiťelke, napr. na účely, na ktoré poukazovala žalobkyňa 1/, pričom z obsahu výpisu z účtu vyplýva, že prostriedky z tohto účtu, t. j. aj finančné prostriedky žalovanej boli používané na úhradu nákladov spojených s bytom poručiťelky. Poukázal na skutočnosť, že zo zmluvy o používaní platobnej karty vyplynulo, že spoločný účet poručiťelky a žalovanej bol zriadený minimálne od 01. 08. 2008, teda viac ako jeden rok pred smrťou poručiťelky a bol zriadený aj v deň jej smrti s tým, že spoločný účet dvoch osôb predstavuje rovnocenné postavenie ich majiteľov nielen čo do disponovania s prostriedkami na účte, ale predovšetkým čo do ich vlastníctva. Uviedol, že žalovaná spolu s poručiťelkou rekonštruovali byt na Mierovej ulici, pričom faktúra z roku 2007 za vykonané práce bola vystavená ako na poručiťelku, tak aj na žalovanú a platba za vykonané rekonštrukčné práce bola prijatá od oboch, a preto bolo jednoznačne preukázané, že poručiťelka so žalovanou spoločne uhrádzali náklady na svoje potreby, nakoľko je vylúčené a krajne nelogické, aby si poručiťelka zriadila spoločný účet s niekým, kto mal byť jej „upratovačkou“ a kto by jej pomáhal v domácnosti za finančnú odmenu, keď je z rovnakých dôvodov vylúčené a krajne nelogické, aby sa žalovaná z vlastných finančných prostriedkov podieľala na úhrade nákladov za rekonštrukciu bytu, ktorého výlučným vlastníkom bola poručiťelka a aby takéto spoločné investovanie do cudzej nehnuteľnosti robila bez toho, aby medzi ňou a poručiťelkou existovalo vzájomné a trvalé (aj do budúcnosti plánované) spolužitie, pričom spolužitie sa považuje právom za trvalé, ak sú objektívne zistiteľné okolnosti, ktoré svedčia o úmysle viesť také spoločenstvo trvale, nielen na prechodnú dobu. Poukázal na skutočnosť, že podporne o intenzite vzťahu poručiťelky a žalovanej svedčí taktiež medzi účastníkmi konania (strany sporu) nesporná skutočnosť, že žalovaná bola poručiťelkou určená za jednu z osôb oprávnených na poistné plnenie v 1/2 v prípade jej smrti, čo napokon potvrdila aj v konaní vypočutá svedkyňa Q. V., ktorej pripadla druhá polovica plnenia a s ktorou mala poručiťelka z rodiny veľmi dobrý vzťah, a pokiaľ bola žalovaná tou druhou osobou (a nie v celom rozsahu Q. V. ani nikto iný z rodiny), ktorej malo byť podľa vôle poručiťelky poskytnuté poistné plnenie v prípade jej smrti, potom je možné konštatovať, že poručiťelka a žalovaná nielen že žila po dobu jedného roka pred smrťou poručiťelky v spoločnej domácnosti s poručiťelkou, ale medzi poručiťelkou a žalovanou bol bezpochyby aj veľmi blízky vzťah. Uviedol, že skutočnosti jednoznačne preukázané listinnými dôkazmi potvrdzujú aj výpovede svedkov, najmä A.N. H., ktorá poznala poručiťelku od malička, pretože vyrastali spolu na jednom sídlisku, pracovali v jednej nemocnici, dostali byt v rovnakom bytovom dome, poručiťelku navštevovala v jej domácnosti a na rozdiel od rodinných príslušníkov nielen že vedela o spoločnom účte poručiťelky a žalovanej, ale taktiež sa jej poručiťelka zdôverila, že nebyť žalovanej, sama by žiť nemohla a na rozdiel od rodinných príslušníkov, bola to práve žalovaná, ktorá „stále behala za poručiťelkou do nemocnice“, a ktorá bola vždy informovaná o jej zdravotnom stave s tým, že v roku pred smrťou poručiťelky, pred Veľkou

nocou, keď bola v jej byte vešať závesy, pretože žalovanú „seklo“, poručiiteľka označila jednu z izieb, ktorá „bola V.“. Poukázal na skutočnosť, že napokon aj okolie poručiiteľky - v konaní vypočutí svedkovia, J. R. M., Ž. B., V. A. S., V. V. X., jednoznačne vo svojich výpovediach potvrdili, že vzťah poručiiteľky a žalovanej bol bližší, nakoľko zo správania oboch žien mali dojem, že spolu žijú, keď svedkyňa Valéria Šimonová, švagriná žalovanej potvrdila, že sa žalovaná nasťahovala k poručiiteľke potom ako odišla na dôchodok a s poručiiteľkou bývala, pričom svedkyňa, ktorá navštevovala domácnosť poručiiteľky uviedla, že sa jej poručiiteľka zverila, že nemá nikoho a jej jedinou oporu je žalovaná, teda podľa jej vyjadrenia žalovaná viedla spoločnú domácnosť s poručiiteľkou, bývala tam, upratovala, varila, viedla domácnosť, a o poručiiteľku sa starala. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí uviedol, že podieľanie sa žalovanej na vedení domácnosti vykonávaním rôznych domácich prác napokon nebolo spochybnené ani svedeckými výpoveďami rodinných príslušníkov poručiiteľky, pretože títo poukazovali iba na to, že žalovaná nežila v spoločnej domácnosti s poručiiteľkou a za vykonávané práce jej poručiiteľka platila, avšak tieto tvrdenia nemal v konaní preukázané, navyiac v konaní vypočutí rodinní príslušníci poručiiteľky minimálne v rozhodnom období (jeden rok pred smrťou poručiiteľky) nenavštevovali domácnosť poručiiteľky (svedok V. K. bol naposledy u poručiiteľky rok a pol pred jej smrťou, Q. K. sa asi rok pred jej smrťou s poručiiteľkou pohádal a odvtedy sa spolu nestretávali, H. E.P. do bytu poručiiteľky vôbec nechodil, samotná žalobkyňa 1/ v byte poručiiteľky nikdy nebola, pôvodný žalobca 2/ nebol u poručiiteľky od roku 2007), a preto im ani nemohlo byť známe, s kým a akým spôsobom viedla poručiiteľka život vo svojom byte. Poukázal na skutočnosť, že jedinou najbližšou osobou z rodiny bola pre poručiiteľku svedkyňa V., ktorá však nebola poručiiteľke natoľko blízka, aby ju poručiiteľka oboznamovala s tým, že v byte býva so žalovanou, majú spolu zriadený spoločný účet, že si spoločne rekonštruovali byt a v jej prospech uzatvorila životnú poisťku, a preto ak o týchto veciach, ktoré majú výlučne súkromnú povahu nevedela Q. V., potom nie je dôvodné sa domnievať, že sa poručiiteľka o uvedených skutočnostiach zmieňovala v príležitostných telefonických rozhovoroch ostatným členom rodiny, s ktorými sa ani nestretávala, pričom svedkyňa vo výpovedi uviedla, že sa so žalovanou rozprávala, keď volala poručiiteľke, čím potvrdila, že žalovaná u poručiiteľky bývala, pretože nie je zrejmé, prečo by žalovaná, ktorá mala poručiiteľke iba pomáhať s domácimi prácami a poručiiteľka jej mala za to platiť, mala dvíhať telefón v byte poručiiteľky a komunikovať so svedkyňou. Súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že pokiaľ rodina poručiiteľky z veľkej časti žijúca mimo A. nevedela o vzťahu a spolužití poručiiteľky so žalovanou, resp. nepoznala charakter a intenzitu ich vzájomného vzťahu, ešte nepotvrduje, že reálne spolužitie poručiiteľky a žalovanej neexistovalo, keď zároveň svedkovia z najbližšieho okolia poručiiteľky stretávajúci sa s ňou v práci, v dome kde bývala, navštevujúci ju v jej byte, túto skutočnosť potvrdzovali, a preto žalovaná spĺňala podmienky dedenia v tretej dedičskej skupine ako spoluživú osobu, pričom žalobkyňa 1/ a pôvodný žalobca 2/ boli tiež dedičmi v tretej dedičskej skupine, z ktorého dôvodu žalobe žalobkyne 1/ vyhovel s tým, že v časti peňažného plnenia prihladol nielen na aktíva poručiiteľky - byt na V. L. M. A., zostatok na účte v sume 1.161,26 eur, ale aj na pasíva dedičstva - pohrebné trovy v sume 746,62 eur, nakoľko dedičstvom, ktoré je predmetom žaloby (podľa § 485 Občianskeho zákonníka) sa rozumie tzv. čistá hodnota dedičstva (aktíva mínus pasíva), z čoho 1/3 predstavuje sumu 138,21 eur (1.161,26 - 746,62 : 3) a v zostávajúcej časti žalobu žalobkyne 1/ zamietol. Rozhodnutie o príslušenstve k priznanej sume 138,21 eur odôvodnil právne ust. § 563 Občianskeho zákonníka a vecne tým, že splatnosť pohľadávky z titulu vydania dedičstva nie je stanovená zákonom a nebola dohodnutá ani účastníkmi konania, preto sa za deň splatnosti považuje deň, ktorý nasleduje potom, ako bol dlžník na plnenie veriteľom vyzvaný, a keďže žalobkyňa 1/ nepreukázala, že žalovanej bola riadne doručená výzva na zaplatenie dlžnej sumy, došlo k omeškaniu žalovanej s plnením peňažného záväzku nasledujúci deň po doručení žaloby, t. j. dňa 23. 08. 2011 a v zostávajúcej časti úroku z omeškania žalobu ako nedôvodnú zamietol. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí uviedol, že žalobu žalobkyne 2/ na vydanie dedičstva zamietol z dôvodu, že nie je dedičkou v tretej dedičskej skupine, ktorej by vzniklo originálne právo domáhať sa vydania dedičstva po poručiiteľke, keďže je právnym nástupcom - dcérou pôvodného žalobcu 2/ T. V.K., ktorý bol oprávnený dediť ako syn nevlastného brata poručiiteľky v tretej dedičskej skupine, a preto si žalobkyňa 2/ môže uplatňovať nárok na vydanie dedičstva, avšak odvodzujúc ho iba od skutočnosti, že nositeľom majetkového práva, o ktoré v konaní ide, bol jej právny nástupca, teda od skutočnosti, že majetkové právo, ktoré je predmetom konania bolo po jej právnom predchodcovi v dedičskom konaní riadne prededené. Poukázal na skutočnosť, že aj keď podľa ust. § 460 Občianskeho zákonníka platí, že dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiiteľa, tak právna úprava dedičského práva vychádza z ingerencie štátu pri nadobúdaní dedičstva, pretože okrem iného predpokladá, že dedičstvo po každom poručiiteľovi musí byť súdom prejednané a o ňom rozhodnuté, pričom až rozhodnutím vydaným v dedičskom konaní je prechod dedičstva z poručiiteľa na dediča dovŕšený. Uviedol, že dedič nadobúda vlastnícke alebo iné majetkové práva k predmetu dedenia len v rozsahu, ktorý vyplýva z takéhoto rozhodnutia, teda

až zahrnutím pohľadávky, príp. iného majetkového práva do dedičstva a potvrdením o nadobudnutí dedičstva je dedičovi daná aktívna legitimácia k disponovaniu s pohľadávkou alebo majetkovým právom poručiteľa, keď z uvedeného princípu vychádza aj ust. § 481 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak je len jeden dedič, potvrdí mu súd, že dedičstvo nadobudol. V tejto súvislosti poukázal aj na právnu teóriu, ktorá odlišuje medzi tzv. potencionálnym dedičom, t. j. tým, ktorému v dôsledku smrti (objektívnej právnej skutočnosti) patrí právny dôvod, t. j. dedičský titul, tzv. putatívny (domnelý) dedičom, t. j. takým, ktorý využije alebo nevyužije svoje právo dedičstvo odmietnuť a tzv. skutočným dedičom, t. j., ktorý dedičstvo neodmietol a v rámci vyporiadania dedičstva aj majetok zdedí. Súd prvej inštancie uviedol, že pôvodný žalobca 2/ T. V., ktorý bol oprávneným dedičom a mal podľa práva dedič po poručiťke V. Y. Š., D. F. XX. XX. XXXX s tým, že unesením Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 27. 08. 2014, č. k. 4D 122/2014 - 47, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12. 09. 2014, bolo konanie zastavené, pretože poručiťel nezanechal majetok a konanie o jeho žalobe zastavil, nakoľko podľa § 107 ods. 3 O. s. p., ak ide o majetkovú vec a navrhovateľ zomrel, súd v konaní pokračuje s dedičmi účastníka alebo s tými, ktorí podľa výsledku dedičského konania prevzali právo, o ktoré v konaní ide, z čoho je zrejmé, že toto právo musí byť v dedičskom konaní prededené a dedičstvo právnenmu nástupcovi súdom potvrdené tak, ako to okrem iného predpokladá aj ust. § 481 Občianskeho zákonníka, avšak z výsledkov dedičského konania vyplynulo, že majetkové právo, ktoré je predmetom tohto konania nebolo v dedičskom konaní po zomrelom T. V. riadne prejednané, teda žalobkyňa 2/ sa nestala nositeľkou práva, o ktoré v konaní ide, pretože právo, ktoré je predmetom konania jej nebolo v dedičskom konaní rozhodnutím súdu potvrdené. Poukázal na skutočnosť, že pokiaľ žalobkyňa 2/ následne vstúpila do konania ako právny nástupca pôvodného žalobcu 2/, jej žalobu na vydanie dedičstva zamietol, nakoľko nepreukázala, že by dedičstvo po zomrelom T. V. bolo riadne prejednané, teda, že by ako dedič nadobudla majetkové práva, o ktoré v konaní ide s tým, že jedinou žalobou, na základe ktorej sa dedič môže domáhať zaradenia pohľadávky do dedičstva s následným riadnym prejednaním dedičstva, je žaloba o určenie, že vec, právo alebo pohľadávka patria do dedičstva, avšak žalobkyňa 2/ sa svojho nároku touto žalobou nedomáhala. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí uviedol, že ak by žalobe žalobkyne 2/ v znení, akou sa domáhala proti žalovanej vydania dedičstva vyhovel, bezpochyby by takýmto rozhodnutím dochádzalo k obchádzaniu dedičského konania, na výsledkoch ktorého má štát záujem nielen z hľadiska fiskálneho, ale najmä z hľadiska právnej istoty samotných dedičov (najmä pokiaľ sa jedná o nehnuteľné veci), ako aj tretích osôb, nakoľko v prípade, ak dedič neodmietne dedičstvo a nadobudne majetkovú hodnotu, ktorá je v dedičskom konaní riadne prejednaná, potom do výšky ceny nadobudnutého dedičstva zodpovedá aj za poručiťelove dlhy podľa § 470 až § 472 Občianskeho zákonníka. Poukázal na skutočnosť, že žalobe žalobkyne 2/ nebolo možné vyhovieť ani z dôvodu vznesenej námietky premičania žalovanou, nakoľko dedičské konanie po poručiťke bolo právoplatne ukončené dňa 23. 08. 2010, avšak žaloba žalobkyne 2/ bola súdu doručená dňa 29. 02. 2016, teda po uplynutí trojročnej premičacej lehoty. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne ust. § 151 ods. 3 O. s. p. s tým, že o trovách konania bude rozhodnuté do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2.

Proti tomuto rozhodnutiu podali v zákonnej lehote odvolanie žalobkyne 1/ a 2/ z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O. s. p.), rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.) a navrhli napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a priznať im náhradu trov odvolacieho konania v sume 563,22 eur (273,03 eur + režijný paušál 8,58 eur). Vytkli súdu prvej inštancie, že nesprávne vyhodnotil jednotlivé dôkazy jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti, keď sa stotožnil s argumentáciou žalovanej, že bývala s poručiťkou v spoločnej domácnosti minimálne rok pred jej smrťou, čím sa stala dedičkou v tretej dedičskej skupine po poručiťke, napriek tomu, že v konaní bolo vypočutých množstvo svedkov navrhnutých nimi ako aj žalovanou, ktorých výpovede sú protichodné, a preto musel o to citlivejšie vyhodnotiť tieto dôkazy a svoje hodnotenie aj náležite odôvodniť. Uviedli, že súd prvej inštancie sa nesprávne vysporiadal so svedeckými výpovedami, keď svedecké výpovede svedčiace v ich prospech vyhodnotil ako nerelevantné najmä z dôvodu, že rodinní príslušníci z rôznych dôvodov nenavštevovali domácnosť poručiťky v rozhodnom období s tým, že svedkovia svedčiaci v ich prospech o neexistencii spoločnej domácnosti poručiťky a žalovanej vypovedali presvedčivo, vyjadrovali sa jasne, bez dohadov a domnienok a hlavne sa navzájom, najmä s nimi osobne nepoznali, a preto nemali žiadny dôvod hovoriť nepravdivo ani nadržovať nikomu v tomto spore, ale naopak v prospech žalovanej svedčili hlavne kolegovia, dcéra, susedia poručiťky, ktorí mohli žalovanú poznať. Poukázali na skutočnosť, že žalobkyňa 1/ si

s poručiiteľkou pravidelne telefonovala a bola s ňou v pravidelnom kontakte, zaujímala sa o ňu, ale poručiiteľka jej nikdy nepovedala, že s niekým žije, iba že má kamarátku, ktorá k nej chodí na kávu, a preto ak by naozaj žalovaná žila s poručiiteľkou, je viac ako isté, že by vedela o žalobkyni 1/ a dala by jej vedieť o tom, že poručiiteľka zomrela, keďže sa žalobkyňa 1/ snažila poručiiteľke dovolať aj po jej smrti, avšak bezvýsledne a nemala vedomosť o tom, že vôbec zomrela, nakoľko jej nikto nikdy nezdvihol, pretože tam nikto po smrti poručiiteľky nebýval. Uviedli, že svedkyňa V., ktorá je sesternicou poručiiteľky, sa s poručiiteľkou navštevovali a spolu pravidelne telefonovali, ale ani ona nepotvrdila, že by poručiiteľka žila v spoločnej domácnosti so žalovanou, naopak uviedla, že žalovanej za pomoc v domácnosti platila, pričom svedok V. K. dokonca videl počas návštevy poručiiteľku platiť žalovanej za upratovanie a jasne sa vyjadril, že v spoločnej domácnosti nežili. Poukázali na skutočnosť, že svedok Q. K. uviedol, že žalovaná s nebohú určite nežila v spoločnej domácnosti, len jej poručiiteľka stále dávala peniaze, pričom mu poručiiteľka rozprávala všetko, aj intímnosti, preto si bol istý, že by mu určite povedala, keby so žalovanou žila v spoločnej domácnosti s tým, že aj svedok E.P. uviedol, že s poručiiteľkou sa naposledy videl v roku 2008 až 2009, keď po pohrebe poručiiteľka odchádzala k svojej priateľke na R.Ú. ulicu a taktiež si bol istý, že žalovaná rozhodne u poručiiteľky nebývala, nakoľko bývala na R. ulici a tam aj platila správcovi bytu úhrady za bývanie, pričom svedkyňa S. bola v telefonickom kontakte s poručiiteľkou každý víkend, keď jej poručiiteľka vpravala, že občas k nej chodí nejaká známa umývať okná a upratať. Žalobkyni 1/ a 2/ vo svojom odvolaní uviedli, že všetci títo svedkovia presvedčivo vyvracajú tvrdenia žalovanej a jej spriaznených svedkov, ktorí sa priamo s nimi nepoznali a nemali dôvod akokoľvek im nadržovať, ale naopak, všetci svedkovia svedčiaci v prospech žalovanej sa s ňou poznali, pričom mnohé z ich výpovedí sú iba ich domnienky vyznievajúce dosť nepresvedčivo. Poukázali na výpoveď svedkyne H., ktorá sa iba domnievala, že žalovaná žije s poručiiteľkou pre jej častú prítomnosť v byte, pričom na otázku súdu uviedla, že „ja som to vnímala tak, že spolu bývajú, ale odporkyňa mala aj niekde inde bydlisko“, avšak povaha spoločnej domácnosti ako skutočného a trvalého spoločenstva dvoch alebo viacerých fyzických osôb vylučuje, aby fyzická osoba žila v dvoch alebo viacerých spotrebných spoločenstvách (s rôznym okruhom osôb) tak, aby išlo o skutočné (faktické) a trvalé spolužitie, keďže fyzická osoba môže byť príslušníkom len jednej domácnosti. Uviedli, že aj svedkovia J. M., B. P. V. S. sa iba domnievali, že spolu žili, avšak na to, v akom priamom kontakte boli či už s poručiiteľkou alebo žalovanou, nikto z nich jednoznačne ich spolužitie a spoločnú domácnosť nepotvrdil. Nestotožnili sa so závermi súdu prvej inštancie, ktorý vo svojom rozhodnutí poukázal na spoločný účet, ktorý mali poručiiteľka so žalovanou, nakoľko táto skutočnosť neznamená, že mali aj spoločnú domácnosť z dôvodu, že spoločný účet, najmä so starším človekom, alebo človekom, o ktorého je potrebné sa viac starať je bežná vec a sama žalobkyňa 1/ uviedla, že má tiež spoločný účet s matkou bez toho, aby mali aj spoločnú domácnosť s tým, že finančné prostriedky na tomto účte pochádzali výlučne od poručiiteľky a reálne žalovaná na tento účet ničím neprispievala, pričom svedok J. Q. K. jasne uviedol, že poručiiteľka platila žalovanej 7.000,- Sk mesačne za upratovanie, keď to mohla pokojne platiť aj cez spoločný účet, avšak súd prvej inštancie tieto tvrdenia nevzal do úvahy, lebo sa svedok s poručiiteľkou pohádal a posledný rok sa s ňou nestretával, avšak to nič nemení na jeho výpovedi, že vedel, že poručiiteľka za upratovanie platí žalovanej a dokonca aj akú sumu. Poukázali na skutočnosť, že žalovaná ani nevedela uviesť, z akého dôvodu prišla dňa 16. 09. 2009 na účet suma 3.000 eur s tým, že aj bankomatovú kartu k tomuto účtu mala mať iba poručiiteľka a nie žalovaná, keď je taktiež zvláštne, že poručiiteľka plánovala ísť v roku 2010 so žalovanou na dovolenku do Egypta, hoci žalovaná nemala na to potrebné peniaze, pritom ešte aj pozývala žalovanú za to, že jej pomáha, avšak zo zájazdu v hodnote 1.448 eur bolo vyplatených len 320 eur, a preto je možné, že v tom čase už napríklad poručiiteľka nemusela úplne vedieť posúdiť následky svojho konania, pričom aj „spoločná rekonštrukcia“ bola v skutočnosti platená celá z peňazí poručiiteľky. Uviedli, že okrem svedeckých výpovedí svedčiacich v ich prospech sú tu aj iné skutočnosti, ktoré vyvracajú tvrdenia žalovanej o spoločnej domácnosti a poukázali na výpoveď žalovanej v konaní vedenom pod č. ORP-2055/OEK-B2-2010-TS na OR PZ OKP-OEK-BA 2, kde uviedla, že odišla od V. Š. dňa 30. 03. 2010 a vrátila sa až dňa 03. 04. 2010, pričom odišla domov, do svojho bytu na R. ulici, avšak si neuvedomovala možnosť tohto sporu, a preto vypovedala pravdivo, nakoľko v tomto konaní už túto skutočnosť prekrúca, že údajne odišla v piatok a vrátila sa k poručiiteľke v sobotu s tým, že tento rozpor usvedčuje žalovanú z toho, že nevraví pravdu, ale súd prvej inštancie sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vôbec nezaoberal touto námietkou a nevysvetlil prečo tento dôkaz nevzal do úvahy pri hodnotení dôkazov a uprednostnil existenciu spoločného účtu, napriek tomu, že na polícii žalovaná vypovedala o tom, že išla domov, štyri dni poručiiteľku nenavštívila (čo opäť potvrdzuje, že tam nebývala) a následne po jej smrti si tam premiestnila trvalý pobyt, avšak poštová schránka bola pri návšteve pôvodného žalobcu 2/ v júni 2010 preplnená, a preto ak by tam žalovaná bývala, tak by poštu pravidelne vyberala. Uviedli, že v skutočnosti žalovaná bývala na R. ulici,

pomáhala poručiiteľke a mali dobrý vzťah, ale nevedli spoločnú domácnosť s tým, že v čase smrti štyri dni nebola v jej byte prítomná a následne si účelovo zmenila trvalý pobyt, aj keď reálne bývala po celý čas niekde inde, pričom ani občasné prespávanie u poručiiteľky nezakladá spoločnú domácnosť. Poukázali na skutočnosť, že podľa oznámenia RTVS žalovaná v termíne od 01. 04. 2009 do 31. 03. 2010 riadne vykonávala úhrady za rozhlas a televíziu v byte na R. ulici, čo je dôkazom, že domácnosť viedla na R. ulici, keď dve a viac domácností nie je možné viesť, ale ani s touto skutočnosťou, ktorá odporuje jeho záverom, sa súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nevysporiadal a neodôvodnil, prečo na tento dôkaz neprihliadol, pričom spoločný účet žiadnym spôsobom nepreukázal, že žalovaná aj reálne niečím do tvrdenej spoločnej domácnosti prispievala, naopak, všetky peniaze na ňom pochádzali od poručiiteľky. Nestotožnili sa ani s výrokom napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým žalobu žalobkyne 2/ zamietol z dôvodu, že nie je dedičkou v tretej dedičskej skupine, nakoľko pôvodný žalobca 2/ T. V. si uplatnil za svojho života dedičstvo po poručiiteľke v príslušnej premlčacej lehote (§ 105 Občianskeho zákonníka) a keďže v čase smrti poručiiteľky žil, tak svoj podiel ku dňu smrti poručiiteľky momentom úmrtia zdedil, čím sa stal dedičom svojho podielu, ktorého vydanie si uplatňoval v tomto konaní. Uviedli, že na tento fakt nie je potrebné žiadne rozhodnutie, pretože aj tak účastníkom dedičského konania nebol, napriek tomu, že ním mal byť, a preto v čase úmrtia poručiiteľky mal dedičskú spôsobilosť, pričom postačuje, aby dedič aspoň na krátky čas prežil poručiiteľa, čo v tomto prípade bolo splnené. Poukázali na skutočnosť, že ak by nežil T. V. v čase smrti poručiiteľky, do úvahy by pripadala ako dedička jeho dcéra žalobkyňa 2/, ktorá by nededila, pretože nie je nositeľkou hmotného práva v tretej dedičskej skupine v zmysle § 475 Občianskeho zákonníka, avšak tým, že nárok žalobcu 2/ bol uplatnený riadne a za jeho života, stala sa žalobkyňa 2/ po smrti právnou nástupníčkou svojho otca. Uviedli, že svoj nárok na časť dedičstva neodvodzuje od jej vzťahu k poručiiteľke, ale od vzťahu k jej otcovi, po ktorom dedí v prvej dedičskej skupine, a preto dôležitou okolnosťou teda nie je to, v akom príbuzenskom vzťahu je žalobkyňa 2/ k poručiiteľke, ale fakt, že jej otec si riadne uplatnil svoj nárok za života v premlčacej lehote, nakoľko ak by sa pripustil opak, napriek tomu, že nie je sporné, že T. V. dedičom je, v čase smrti poručiiteľky žil, riadne si svoj nárok od nepravého dediča uplatnil a jeho podiel momentom jeho úmrtia jeho dcéra, nedokázala by sa už dostať k svojmu majetku (napríklad v dôsledku § 105 Občianskeho zákonníka), čím došlo k zrejmemu popretiu spravodlivosti a dokonca porušeniu niekoľkých ústavných práv (právo vlastníť majetok, právo dediť, právo na spravodlivý proces). Žalobkyne 1/ a 2/ vo svojom odvolaní poukázali na skutočnosť, že konanie o vydanie dedičstva nie je konaním, ktorým sa obchádza účasť štátu pri nadobúdaní dedičstva, ale je špecifickým konaním, v ktorom dedič žiada vydať dedičstvo od nepravého dediča preto, že nebol účastníkom dedičského konania, hoci ním mal byť s tým, že takáto žaloba sa môže podať len ak dedičské konanie, v ktorom bolo dedičstvo potvrdené nepravému dedičovi, bolo právoplatne skončené a žaloba sa musí podať v príslušnej premlčacej lehote, pričom všetky tieto podmienky pôvodný žalobca 2/ splnil a napriek tomu, že jeho dedičský podiel nebol potvrdený štátom (osvedčením o dedičstve), zdedil svoj podiel ku dňu smrti poručiiteľky, ktorý žiadal v tomto konaní vydať. Uviedli, že nakoľko počas konania zomrel a mal právnou nástupkyňu žalobkyňu 2/, táto nastupuje do jeho práv v tomto konaní a pokračuje vo vymáhaní nároku, ktorý si za svojho života v príslušnej premlčacej lehote jej otec uplatnil a iba v prípade, ak by jej otec zomrel pred podaním žaloby o vydanie dedičstva, nededila by už po poručiiteľke, pretože by nebola nositeľkou hmotného práva v tretej dedičskej skupine, a preto by nemohla byť úspešná pri uplatnení nároku na vydanie dedičstva.

3.

Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyň 1/ a 2/ uviedla, že navrhuje rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať náhradu trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej služby á 273,03 eur + režijný paušál 8,58 eur + 20 % DPH. Uviedla, že súd prvej inštancie sa riadne vypořiadal so svedeckými výpoveďami, predloženými dôkazmi a rozhodol v súlade so skutkovým stavom, keď žalobkyne popierali jej dedičský nárok tvrdením, že nežila s poručiiteľkou v spoločnej domácnosti, a preto dokazovanie v tomto smere prebiehalo výsluchom svedkov a listinnými dôkazmi - informáciami banky o spoločnom účte s poručiiteľkou a dokladmi o rekonštrukcii bytu. Poukázala na skutočnosť, že svedkovia žalobkyň mohli uviesť iba svoje domnienky, pretože všetci potvrdili, že sa s poručiiteľkou nekontaktovali, resp. kontaktovali iba telefonicky, aj to veľmi sporadicky, na rozdiel od ňou navrhnutých svedkov, ktorí boli v dennom kontakte nielen s ňou ale aj poručiiteľkou, takže sa o ich spoločnom bývaní mohli relevantne vyjadriť. Žalovaná vo svojom vyjadrení uviedla, že ak poručiiteľka nepovedala žalobkyňi 1/, že žije v spoločnej domácnosti s ďalším človekom, to neznamená, že to tak nebolo, naopak svedčí to o tom, že ich vzťah nebol blízky, tak ako sa ho snaží vykresliť žalobkyňa 1/, pričom svedkyňa Q. V. každý týždeň telefonovala do bytu na V. ulici, aby zistila či poručiiteľka je pod vplyvom alkoholu alebo

nie, keďže poručiiteľka pila často, viackrát jej telefón dvihla a často s ňou telefonovala, z čoho mohla reálne usúdiť, že v byte na V. ulici býva, napriek tomu však tvrdila na pojednávaní opak, čo pripísala snahe získať tento byt a keď sa jej to nepodarilo, tak hľadala ďalších dedičov, aby podali túto žalobu. Poukázala na skutočnosť, že ak aj zo strany poručiiteľky svedkovia a žalobkyne neboli informovaní o tom, že s niekým žije v spoločnej domácnosti, neznamená to automaticky, že to tak nebolo, nakoľko ide o súkromnú informáciu, ktorú nemusela poručiiteľka oznamovať príbuzným, najmä ak s nimi bola v minimálnom kontakte, ale niektorí z týchto svedkov napriek tomu, že tvrdili ako veľmi sa o ňu zaujímali nevedeli ani to, že bola ťažko chorá ani ako dlho a kto zabezpečoval jej pohreb, a preto sú ich tvrdenia o blízkom vzťahu s poručiiteľkou prinajmenšom sporné. Uviedla, že svedok K. nepravdivo vypovedal o tom, že jej poručiiteľka platila za upratovanie domácnosti, keďže na pojednávaní, na ktorom vypovedal nebola a nemohli byť ohľadne tejto otázky konfrontovaní, čo využil, avšak to nič nemení na tom, že pokiaľ bol na návšteve u poručiiteľky, obsluhovala ich, pretože poručiiteľka v dôsledku svojej choroby toho už nebola schopná a bola vždy k dispozícii, čo by tiež nebolo možné, ak by chodila iba na návštevy a upratovať. Poukázala na skutočnosť, že svedok E. mal posledný kontakt s poručiiteľkou v roku 2008, pričom v jeho výpovedi boli všetko jeho dohady, nakoľko sám uviedol, že nikdy v byte na V. ulici nebol a všetko čo potvrdzoval mal iba sprostredkovane od iných ľudí, preto jeho výpoveď nemôže byť relevantná, keďže svedok vypovedá o skutočnostiach, ktoré vnímal svojimi zmyslami s tým, že svedok pri svojej výpovedi v rámci trestného konania, ktoré inicioval potvrdil, že sa prokurátorka vyjadrila, že vyslovuje samé ničím nepodložené domnienky. Žalovaná vo svojom vyjadrení ďalej uviedla, že svedkovia manželia S. sa nemohli k jej vzťahu s poručiiteľkou vôbec relevantne vyjadriť, nakoľko svedkyňa V.Á. S. vypovedala, že od roku 2003 bola iba v občasnom telefonickom rozhovore s poručiiteľkou, pričom ich rozhovory boli prevažne o ich spomienkach na minulosť a svedok M. S. poznal poručiiteľku iba cez svoju manželku s tým, že s ňou riešil iba otázku vrátenia peňazí za dovolenku, ktorú s poručiiteľkou nemohli absolvovať, keďže zomrela. Poukázala na rozporné tvrdenia žalobkyne 2/, ktorá na jednej strane tvrdila, že jej otec si s poručiiteľkou pravidelne telefonoval a na druhej strane nevedela uviesť ako často za ňou chodil s odôvodnením, že od svojich 20 rokov nebýva s rodičmi, preto je prinajmenšom zvláštne, že vie s kým a ako často si jej otec telefonuje a nevie koho navštevuje. Uviedla, že vyjadrenia svedkov žalobkyň treba posudzovať aj s ohľadom na ich tvrdenia ohľadne spoločného hospodárenia, ktorí napriek tomu, že nemali žiadne relevantné informácie, vierohodne vyhlasovali, že chodila poručiiteľke iba umývať okná a upratovať, preto dospeli k záveru, že spolu nehospodárili, ale opak je pravdou, čoho dôkazom je oznámenie Slovenskej sporiteľne zo dňa 24. 07. 2012 o spoločnom účte a spoločnom dispozičnom práve k nemu. Žalovaná vo svojom vyjadrení ďalej uviedla, že ňou navrhnutí svedkovia vyvracajú tvrdenia svedkov žalobkyň, keď jeden z najpodstatnejších dôkazov o spoločnom bývaní predložila vo svojej svedeckej výpovedi svedkyňa X., ktorá bola suseda poručiiteľky a uviedla, že ju viackrát videla pri sanitke, ktorú privolala poručiiteľke vzhľadom na jej chorobu, a preto ak by bývala na opačnom konci A. na R. ulici, ako sa to snažia preukázať žalobkyne, nebolo by možné, aby asistovala pri odvoze poručiiteľky sanitkou do nemocnice kedykoľvek to potrebovala. Uviedla, že ďalší jednoznačný dôkaz o tom, že spolu zdieľali jednu domácnosť predložila vo svojej svedeckej výpovedi svedkyňa A. H., ktorá uviedla, že často chodila za poručiiteľkou a počas jej prítomnosti išla do svojej izby (ktorú mala v byte na V. ulici) sa prezliecť, a preto ak by mali byť tvrdenia žalobkyň pravdivé a u poručiiteľky by bola iba na návšteve, nemohla by mať k dispozícii náhradné oblečenie s tým, že sused svedok R. M. tiež potvrdil, že ich spolu často videl a nadobudol dojem, že spolu žijú. Žalovaná poukázala aj na výpoveď V. A. S., ktorý tiež potvrdil, že všetko nasvedčovalo tomu, že spolu žijú v byte jednej z nich, stále boli spolu, spolu riešili bežné veci v domácnosti, pričom jej švagriná potvrdila, že sa o poručiiteľku starala, keď najskôr k nej dochádzala a neskôr sa k nej presťahovala s tým, že aj pred ňou poručiiteľka viackrát spomínala, že nikoho nemá iba ju a bez jej starostlivosti by neprežila, čím potvrdila, že mali vytvorenú spoločnú domácnosť a taktiež, že v byte na R. ulici žila iba jej dcéra. Uviedla, že spoločným účtom, ktorý mala s poručiiteľkou nedokazovala spoločné bývanie ako sa domnievajú žalobkyne, ale spoločné hospodárenie, ktoré je tiež jedným z dôkazov o tom, že sa s poručiiteľkou spoločne starali o domácnosť, pretože ak by ich vzťah bol taký ako uvádzajú žalobkyne, teda že jej chodila upratovať a umývať okná, nebola by s ňou zakladala spoločný účet, keď je veľmi nepravdepodobné, že by poručiiteľka mala spoločný účet so svojou upratovačkou. Poukázala na skutočnosť, že ďalším dôkazom o spoločnom hospodárení a spoločnom bývaní s poručiiteľkou je aj doklad, že spoločne objednali rekonštrukčné práce na byte a tieto aj spolu zaplatili. Žalovaná vo svojom vyjadrení uviedla, že žalobkyňa 1/ a pôvodný žalobca 2/ podali žalobu ako dedičia v zmysle § 475 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, pričom žalobkyňa 2/ vstúpila do konania ako dedič po súrodencovi poručiiteľky T. V., keď s poukazom na § 485 Občianskeho zákonníka žiadali ako deti súrodencia poručiiteľky o vydanie dedičstva každá v jednej polovici, avšak po smrti T. V.

nie je v tejto skupine oprávnenou dedičkou žiadny z jeho potomkov ani jeho dedičov, pretože v rámci tretej skupiny, dedičov zákon takéto dedenie neumožňuje.

4.

Žalobkyne 1/, 2/ sa k vyjadreniu žalovanej, ktoré bolo doručené ich právnomu zástupcovi dňa 26. 09. 2016, nevyjadrili.

5.

Odvolaací súd preskúmal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1 C. s. p. (zák. č. 160/2015 Z. z. účinný od 01. 07. 2016, Civilný sporový poriadok), túto prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keďže nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval to dôležitý verejný záujem a rozsudok verejne vyhlásil dňa 31. mája 2018 podľa § 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 C. s. p., pričom o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu upovedomené zákonným spôsobom.

6.

Podľa § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. (Civilný sporový poriadok, účinný od 01. 07. 2016), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7.

Podľa § 470 ods. 2 C. s. p., právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

8.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie vecnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým uložil žalovanej povinnosť vydať žalobkyňi 1/ dedičstvo nadobudnuté po nebohej V. Y. Š., N.. XX. XX. XXXX, D. F. XX. XX. XXXX, a to nehnuteľnosť o veľkosti podielu 1/3 zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, K. Ú. T., Y. A. J., Y. A. - V. Č. T., A. Č.. XX N. B. na X. W. A. F. na V. L.. Č.. XX, B.Ú. Č. XXX, W. Č.. XXX/XX, Č.. XXX/XX, Č.. XXX/XX, vrátane podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu v podiele 1974/100000, sumu 138,21 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne z dlžnej sumy od 23. 08. 2011 do zaplatenia a ktorým žalobu žalobkyne 1/ v zostávajúcej časti zamietol z dôvodu, že žalovaná spĺňala podmienky dedenia v tretej dedičskej skupine ako spolužijúca osoba, pričom žalobkyňa 1/ bola dedičkou v tretej dedičskej skupine, ako aj vecnej správnosti napadnutého rozsudku vo výroku, ktorým žalobu žalobkyne 2/ zamietol, nakoľko nie je dedičkou v tretej dedičskej skupine, ktorej by vzniklo originálne právo domáhať sa vydania dedičstva po poručiťke.

9.

Uznesením o dedičstve v zmysle ust. § 175q ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ktorým sa dedičské konanie končí, súd deklaruje právne vzťahy k majetku zanechanému poručiťkom. Uvedené však nebráni, aby subjekt, ktorý nebol účastníkom dedičského konania a tvrdí, že je skutočným dedičom, si uplatnil svoje nároky z dedičstva proti tomu, kto nadobudol dedičstvo podľa výsledkov dedičského konania. Tomu nebráni ani zápis v katastri nehnuteľností vykonaný na základe rozhodnutia súdu v dedičskom konaní. Právnym prostriedkom k ochrane oprávneného dediča proti nepravému dedičovi je žaloba podaná v zmysle ust. § 485 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak sa po prejednaní dedičstva zistí, že oprávneným dedičom je niekto iný, je povinný ten, kto dedičstvo nadobudol, vydať oprávnenému dedičovi majetok, ktorý z dedičstva má, podľa zásad o bezdôvodnom obohatení tak, aby nemal majetkový prospech na ujmu pravého dediča. Žaloba oprávneného dediča podľa ust. § 485 Občianskeho zákonníka ako právny inštitút je jediným právnym prostriedkom, ktorým sa môže dedič domáčať ochrany svojho dedičstva, pričom jeho žaloba bude úspešná iba vtedy, ak sa mu pri splnení zákonných predpokladov podarí vyvrátiť právnú domnienku subjektívneho dedičského práva

žalovaného ako nepravého dediča tým, že preukáže svoje dedičského práva a tak vylúči, aby nepravý dedič nadobudol dedičstvo úplne alebo len sčasti.

10.

V posudzovanej veci žalobkyňa 1/ a 2/ podanou žalobou popreli právne postavenie žalovanej ako dedičky po poručiťelke V. Y. Š., D.. XX. XX. XXXX v tretej zákonnej dedičskej skupine podľa ust. § 475 ods. 1 Občianskeho zákonníka na základe toho, že nežila s poručiťelkou najmenej po dobu jedného roku pred jej smrťou v spoločnej domácnosti, o ktorú sa starala.

11.

Podľa § 475 Občianskeho zákonníka, ak nededí manžel ani žiadny z rodičov, dedia v tretej skupine rovnakým dielom poručiťelovi súrodenci a tí, ktorí žili s poručiťelom najmenej po dobu jedného roku pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti a ktorí sa z toho dôvodu starali o spoločnú domácnosť alebo boli odkázaní výživou na poručiťela.

12.

Občiansky zákonník v ust. § 475 povoláva k dedeniu aj spolužijúce osoby, pričom tak vychádza z mravného a hospodárskeho hodnotenia ich spolužitia, ktoré môže vytvárať vzťahy blízke vzťahom rodinným, resp. ich môže dokonca nahradiť. Dedičom je tá osoba, ktorá žila s poručiťelom v spoločnej domácnosti, t. j. v spoločenstve, ktoré spĺňa požiadavky stanovené § 115 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého domácnosť tvoria občania, ktorí spolu trvale žijú a spoločne uhrádzajú náklady na svoje potreby. Z dikcie ust. § 475 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že používa slovné spojenie „s poručiťelom v spoločnej domácnosti“ a nie „v poručiťelovej domácnosti“, a preto dedič a poručiťel museli žiť v tej istej domácnosti, ktorej podstatným znakom je spoločné uhrádzanie nákladov na potreby ich jednotlivých členov aj keď spoločné nemusí byť uhrádzanie všetkých potrieb.

13.

Trvalosť v zmysle ust. § 475 Občianskeho zákonníka predpokladá, že spolužitie trvalo nepretržite (minimálne) po dobu jedného roku späťne od úmrtia poručiťela, pričom iba púhe bývanie v spoločnom byte (dome) nezakladá spoločnú domácnosť a teda ani spolužitie podľa § 475 Občianskeho zákonníka, keď pojem spoločnej domácnosti je potrebné interpretovať tak, že spravidla predpokladá spoločné bývanie, avšak je potrebné pripustiť, že môžu nastať prípady spoločnej domácnosti, že jej členovia nebudú spoločne žiť v jednom dome alebo byte, napr. z dôvodu dočasného a prechodného pobytu mimo spoločnú domácnosť z dôvodov liečenia v nemocnici, návštevy príbuzných, výkonu práce a pod. Posúdenie vedenia spoločnej domácnosti je potom závislé od objektívneho zistenia naplnenia charakteru trvalosti spolužitia, starostlivosti o domácnosť, prípadne odkázanosti na poručiťela, pričom trvalé spolužitie, ktorého súčasťou je aj spotrebné spoločenstvo - spoločná domácnosť nie je možné v dvoch domácnostiach zároveň.

14.

K tomu, aby osoba, ktorá mala žiť s poručiťelom v spoločnej domácnosti dedila, musí splniť aj podmienku starostlivosti o domácnosť alebo odkázanosti na poručiťela. Starostlivosť o spoločnú domácnosť nie je to isté, čo zákon vyjadruje v ust. § 115 Občianskeho zákonníka slovami „spoločne uhrádzajú náklady na svoje potreby“. V zmysle ust. § 475 Občianskeho zákonníka je požiadavka splnená iba vtedy, ak dedič prispieval osobnou činnosťou, finančne alebo iným spôsobom k udržiavaniu domácnosti, pričom táto činnosť sa musela uskutočňovať spontánne s tým, že nezištnosť má zabezpečiť, aby dedili iba tí, ktorí majú k poručiťelovi vzťah blížiaci sa k vzťahu členov rodiny. Za dediča možno považovať aj osobu, ktorá viedla jeho domácnosť, ak tak robila bezplatne a možno ju považovať za člena tejto domácnosti. Dedičom môže byť teda aj pestún, ale aj osoba poskytujúca opatrovateľskú službu.

15.

Odvolačný súd sa nestotožnil s námietkou žalobkyne 1/ a 2/ v odvolaní, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil svedecké výpovede svedkov vypovedajúcich v ich prospech z dôvodu, že ako rodinní príslušníci z rôznych dôvodov nenavštevovali domácnosť poručiťky, napriek tomu, že sa presvedčivo a bez domnienok vyjadrili o neexistencii spoločnej domácnosti poručiťky a žalovanej, nakoľko je nesporné, že svedok V. K. bol naposledy v domácnosti poručiťky jeden a pol roka pred jej smrťou, svedok H. E. do domácnosti poručiťky vôbec nechodil, pričom svedkyňa V. S. s poručiťkou iba pravidelne telefonovala, teda títo svedkovia v období jedného roka pred smrťou poručiťky (od 04. 04. 2009 do 04. 04. 2010) jej domácnosť vôbec nenavštevovali, nestretávali sa ňou a vôbec s ňou neboli v kontakte, a preto nemohli poznať a tým aj vypovedať o konkrétnych okolnostiach týkajúcich sa života poručiťky na V. L.. Č.. XX M. A..

16.

Súd prvej inštancie dospel k absolútne správne právnemu záveru, že žalovaná splnila podmienky dedenia v tretej zákonnej dedičskej skupine, nakoľko s poručiťkou spoločne hospodárila nielen tým, že mala s poručiťkou zriadený spoločný účet v banke, ktorý bol používaný na úhradu spoločných potrieb, ale aj tým, že v konaní pred prvoinštančným súdom bolo nesporné preukázané, že sa o domácnosť starali spoločne, keď chodievali spoločne na nákupy, spolu rekonštruovali byt, skutočnosti, ktoré potvrdili aj výpovede svedkov (svedkyňa A. na H. uviedla, že žalovaná mala v byte vyčlenenú izbu, o ktorej sa poručiťka vyjadrila, že je žalovanej, čo vnímala tak, že žalovaná býva spolu s poručiťkou s tým, že ich vzťah nepociťovala ako kamarátstvo na krátku dobu, ale niečo trvácce, ako aj svedok R. M. vypovedal, že žalovaná najskôr v byte občas prebývala, ale s manželkou nadobudli dojem, že v byte spolu žijú, nakoľko ich stretávali ako idú na nákupy, do práce), keď aj z výpovedí svedkov Ž. B. P. A. S. okrem iného vyplynulo, že žalovaná chodila s poručiťkou k lekárom, riešila jej zdravotné problémy, z čoho nesporné vyplýva, že spolu v jednej domácnosti žili rok pred smrťou poručiťky.

17.

V tretej dedičskej skupine, ak nededí manžel ani žiadny z rodičov, dedia rovným dielom poručiťovi súrodenci (brat, sestra), pričom na veľkosť ich dedičského podielu nemá vplyv skutočnosť, že sú súrodencami polorodými (majú s poručiťom spoločného iba jedného z rodičov) alebo plnorodými (majú oboch rodičov s poručiťom spoločných), keď popri poručiťových súrodencoch dedia aj tí, ktorí žili s poručiťom najmenej po dobu jedného roka pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti a ktorí sa z toho dôvodu starali o spoločnú domácnosť alebo boli odkázaní výživou na poručiťa s tým, že ak niektorý zo súrodencov poručiťa nededí, nadobúdajú jeho dedičský podiel rovnakým dielom jeho deti.

18.

Z obsahu dedičského spisu vedeného na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 46D/745/2010 vyplýva, že žalovaná je na základe Osvedčenia o dedičstve notárky JUDr. Dagmar Ravlukovej zo dňa 23. 08. 2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23. 08. 2010, dedičkou po poručiťke V. Y. Š.J., T. A., N. XX. XX. XXXX, D. XX. XX. XXXX, N. A. V. L.. Č.. XXX/XX, A. z dôvodu, že poručiťka závet ani listinu o vydedení nezanechala a ako dedička v tretej dedičskej skupine prichádza do úvahy žalovaná ako spoluživúca osoba, pričom z obsahu spisu ďalej vyplýva, že poručiťka mala polorodého súrodencu - brata B. V.Á., N. XX. XX. XXXX, D. XX. XX. XXXX, nakoľko mali spoločnú matku J. V.Ú., T. A., N. XX. XX. XXXX a súčasne, že žalobkyňa 1/ je dcérou nevlastného brata poručiťky a pôvodný žalobca 2/ T. V., N. XX. XX. XXXX, D. XX. XX. XXXX, bol jeho synom.

19.

Žalobou podanou na súd prvej inštancie dňa 20. 04. 2011 si žalobkyňa 1/ a pôvodný žalobca 2/ T. V.Á. uplatnili právo na vydanie dedičstva podľa ust. § 485 ods. 1 Občianskeho zákonníka ako oprávnení dedičia podľa ust. § 475 ods. 2 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že sú deti súrodencu poručiťa, ktorý nededí s tým, že jeho dedičský podiel nadobúdajú deti rovnakým dielom, a preto ak súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť vydať žalobkyňi 1/ podiel o veľkosti 1/3 z nadobudnutého dedičstva po poručiťke, priznal žalobkyňi 1/ viac práv ako jej vyplýva z ust. § 475 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, nakoľko dedičský podiel jej otca B. V. po poručiťke bol o veľkosti 1 (ak by v čase úmrtia poručiťky žil, dedil by rovným dielom spolu so žalovanou podľa ust. § 475 ods. 1 Občianskeho zákonníka), a preto je v zmysle ust. § 475 ods. 2 Občianskeho zákonníka dedičský podiel žalobkyne 1/ o veľkosti 1/4, nakoľko

dedičský podiel súrodenca poručiťky B. V. sa delí rovným dielom medzi žalobkyňu 1/ a pôvodného žalobcu 2/.

20.

Najdôležitejšou obsahovou náležitosťou žaloby je petit, v ktorom žalobca uvádza, ako by podľa jeho želania mal súd rozhodnúť, resp. ako by mal znieť výrok jeho rozsudku. Ním zároveň stanovuje rozsah požadovanej súdnej ochrany a určuje súdu medze toho, o čom a ako má rozhodnúť, a keďže ide v podstate o návrh súdneho výroku, kladie Občiansky súdny poriadok na formuláciu petitu určité požiadavky, rešpektovaním ktorých sa zabezpečuje presnosť a určitosť (teda aj vykonateľnosť) výrokov rozsudkov. Presný a určitý petit je pre súd rámcom rozhodovania, z ktorého nesmie vybočiť a ktorý môže prekročiť len v taxatívne vymedzených prípadoch (§ 153 ods. 2 O. s. p.).

21.

Žalobný petit (návrh na výrok rozsudku súdu) musí byť presný, určitý a zrozumiteľný. Je to nutné z toho dôvodu, že súd musí celkom presne vedieť, o čom má konať a rozhodnúť, lebo súd nemôže účastníkom priznať iné práva a uložiť im iné povinnosti, než sú navrhované. Pokiaľ je žalobný petit nesprávny, t. j. vymedzenie práv a im zodpovedajúcich povinností v ňom obsiahnutých je nepresné, neurčité alebo nezrozumiteľné, prevzatie takéhoto petitu do výroku súdneho rozhodnutia by malo za následok, že by rozhodnutie bolo nevykonateľné. Uvedené požiadavky nie sú formálne, ale nevyhnutné pre výsledok konania, teda pre to, aby rozhodnutie bolo vykonateľné a aby mohli nastať účinky žalobcom zamýšľané.

22.

Nedostatok zákonom stanovených náležitostí návrhu na začatie konania bráni jeho vecnému prejednaniu a pokračovaniu v konaní. Ak návrh neobsahuje uvedené náležitosti, je nesprávny alebo nezrozumiteľný, sudca alebo poverený zamestnanec súdu je povinný v zmysle § 43 ods. 1 O. s. p. uznesením vyzvať účastníka, aby ho v určenej lehote opravil alebo doplnil a súčasne je povinný účastníka poučiť, ako treba opravu alebo doplnenie vykonať.

23.

Pokiaľ má dôjsť k zmene zápisu vecných práv k nehnuteľnostiam zapísaných v katastri nehnuteľnosti, ktoré vznikli, zmenili sa alebo zanikli rozhodnutím štátneho orgánu, t. j. aj rozhodnutím súdu vyžaduje sa, aby návrh žalobného petitu bol žalobcom formulovaný tak, aby rozhodnutie súdu mohlo byť podkladom pre vykonanie záznamu postupom katastrálneho odboru okresného úradu podľa ust. § 34 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. katastrálneho zákona, teda z výroku súdneho rozhodnutia musí vyplývať zmena vecného práva k nehnuteľnosti, ktorú je možné dosiahnuť iba určením vecného práva k nehnuteľnosti.

24.

Pochybenia sa však dopustil súd prvej inštancie tým, že nevenoval dostatočnú pozornosť žalobnému petitu v znení pripustenom uznesením zo dňa 08. marca 2016, č. k. 13C/86/20114 - 401, ktorým sa žalobkyne 1/ a 2/ domáhali okrem vydania každej v jednej polovici sumy 1.161,26 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy od 24. 08. 2010 do zaplatenia, aj vydania nehnuteľnosti zapísanej v katastrálnom území T., Y. A. J., Y. A. - V. Č.P. T., A. M. A., zapísaný Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu na liste vlastníctva č. XXXX, súpisné číslo XXX, na W. Č.. XXX/XX, Č.. XXX/XX, Č.. XXX/XX, M. V. L.. Č.. XX, X. W., A. Č.. XX, vrátane podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu v pomere 1974/10000, keďže vhodným procesným postupom podľa ust. § 43 ods. 1 O. s. p. nevyzval žalobkyne 1/ a 2/ na úpravu žalobného petitu tak, aby bol vykonateľným pre záznam zmeny vecného práva k nehnuteľnosti v katastri nehnuteľností.

25.

Zo všetkých uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým uložil žalovanej povinnosť vydať žalobkyni 1/ dedičstvo nadobudnuté po nebohej V. Y.X. Š., N.. XX. XX. XXXX, D. F. XX. XX. XXXX, a to nehnuteľnosť o veľkosti podielu 1/3 zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie T., Y. A. J., Y. A. - V. Č. T., A. M. A., na V. L.. Č.. XX, B. Č. XXX, W. Č.. XXX/XX, Č.. XXX/XX, Č.. XXX/XX, M. V. L.. Č.. XX, X. W., A. Č.. XX, vrátane podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu v podiele 1974/100000, sumu 138,21 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne z dlžnej sumy od 23. 08. 2011 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku a ktorým žalobu žalobkyne 1/ v zostávajúcej časti zamietol zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b) C. s. p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 391 ods. 1 C. s. p., v ktorom bude povinnosťou súdu prvej inštancie postupom podľa ust. § 129 C. s. p. vyzvať žalobkyňu 1/ na úpravu žalobného petitu a opätovne rozhodnúť o jej nároku v intenciách vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu, ktorým je súd prvej inštancie viazaný (§ 391 ods. 2 C. s. p.) a zo zisteného skutkového stavu vyvodíť záver, ktorý je nutné správne, dostatočne presvedčivo a logicky odôvodniť v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z ust. § 220 ods. 2 C. s. p.

26.

Z obsahu spisu vyplýva, že pôvodný žalobca 2/ T. V. F. XX. XX. XXXX zomrel s tým, že dedičské konanie vedené na Okresom súde Spišská Nová Ves bolo uznesením zo dňa 27. 08. 2014, č. k. 4D/122/2014 - 47, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12. 09. 2014, zastavené podľa ust. 175h ods. 1 O. s. p. z dôvodu, že poručiteľ nezanechal majetok a konanie o návrhu žalobcu 2/ vedené na súde prvej inštancie bolo uznesením zo dňa 25. 09. 2015, č. k. 13C/86/2011 - 335 zastavené v zmysle ust. § 107 ods. 1 O. s. p., nakoľko právo domáhať sa vydania dedičstva po poručiťelke V. Y. Š. smrťou žalobcu 2/ neprešlo na jeho dcéru R. V., hoci je zákonnou dedičkou.

27.

Dedičstvo sa podľa ust. § 175a a nasl. O. s. p. prejedná v konaní o dedičstve, ktoré je možné začať aj bez návrhu, len čo sa súd dozvie, že niekto zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho. Uznesením súdu vydaným podľa ust. § 175q O. s. p. sa deklarujú právne vzťahy s účinnosťou ku dňu smrti poručiťel'a, z čoho vyplýva, že k potvrdeniu nadobudnutia dedičstva, teda v podstate potvrdenia nadobudnutia vlastníckeho práva dedením k veciam patriacim do dedičstva po poručiťel'ovi ku dňu jeho smrti, je oprávnený iba súd v dedičskom konaní. Nemožno preto obchádzať zákonný postup pri prejednaní dedičstva a žalobou o vydanie veci, či určovacím výrokom vyhovieť žalobe, ktorou sa uplatňuje, že dedič je vlastníkom veci patriacej do dedičstva, ak nebola v konaní o dedičstve prejednaná, nakoľko týmto rozhodnutím súdu by sa legalizovalo nadobudnutie dedičstva bez jeho prejednania a rozhodnutia príslušného súdu v konaní o dedičstve. Dedičské konanie je totiž jedným z tzv. nesporových konaní, v ktorých je zvýšený záujem spoločnosti vyjadrený osobitnou úpravou, v ktorej je dispozitívny princíp konania obmedzený uplatňovaním zásady oficiality a vyšetrovacou zásadou, a preto rozhodnutia podľa piatej hlavy Občianskeho súdneho poriadku nemôžu byť urobené v sporovom konaní, nakoľko by sa tým nahradilo uznesenie o potvrdení dedičstva dedičom, čo s ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti pripustiť nemožno.

28.

Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou žalobkyne 2/ v odvolaní, že súd prvej inštancie rozhodol vecne nesprávne, keď ňou uplatnený nárok v konaní zamietol napadnutým rozsudkom z dôvodu, že nie je dedičkou v tretej dedičskej skupine, napriek tomu, že svoj nárok odvodzovala nie od poručiťelky V. Y. Š. v tretej dedičskej skupine, ale ako dedička v prvej dedičskej skupine po svojom otcovi - pôvodnom žalobcovi 2/, ktorý si za svojho života v premlčacej dobe uplatnil svoje právo na vydanie dedičstva podľa ust. § 485 Občianskeho zákonníka, čím splnil všetky zákonné podmienky, pričom jeho smrťou nastúpila do jeho práv v tomto konaní a pokračuje vo vymáhaní nároku, nakoľko dedičský podiel poručiťel'a T. V., ktorý je predmetom konania nebol prejednaný v dedičskom konaní po poručiťel'ovi, teda žalobkyňa 2/ nepreukázala, že právo uplatnené žalobou nadobudla titulom dedenia, a preto súd prvej inštancie správne uplatnený nárok žalobkyne 2/ svojim rozhodnutím zamietol argumentujúc tým, že vyhovením žaloby, by nepochybne došlo k obídenu dedičského konania, na výsledkoch ktorého má záujem nielen

štát, ale aj ostatní do úvahy prichádzajúci dedičia, keďže konanie o dedičstve po poručiteľovi T. V. bolo z dôvodu, že nezanechal majetok zastavené, pričom žalobkyňa 2/ sa v konaní mohla v konaní domáhať výlučne iba určenia, že vec patrí do dedičstva po poručiteľovi T. V., keď rozhodnutie o tejto žalobe, by bolo pokladom pre konanie o dedičstve o tomto majetku poručiteľky.

29.

Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvej inštancie uvedeným v odôvodnení napadnutého rozsudku, na ktoré odôvodnenie spĺňajúce všetky požiadavky ust. § 220 ods. 2 C. s. p. aj v celom rozsahu poukazuje, a preto tento rozsudok vo výroku, ktorým žalobu žalobkyne 2/ zamietol ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 a 2 C. s. p.

28.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 262 ods. 2 C. s. p. tak, že žalovanej úspešnej v odvolacom konaní priznal proti žalobkyňi 2/ nárok na náhradu trov konania v plnej výške s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

29.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie o náhrade trov celého konania (§ 396 ods. 3 C. s. p.).

30.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C. s. p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada

(§ 431 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.)